

کارگاه یک روزه مبانی مقاله‌نویسی

محسن قاسمی

دبیرکل انجمن حسابداران خبره ایران
مدیر اجرایی و عضو هیئت تحریریه مجله حسابدار
ماهنامه انجمن حسابداران خبره ایران

مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) وابسته به انجمن حسابداران خبره ایران

نخستین نوبت این کارگاه با تمرکز بر نوشتن مقالات غیرعلمی-پژوهشی با موضوعات حسابداری و حسابرسی و دیگر موضوعات مرتبط با حرفه حسابداری به صورت یک‌روزه در چهار نشست ۹۰ دقیقه‌ای (مجموعاً ۶ ساعت) در روز جمعه ۶ مرداد ۱۳۹۶ در محل مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) برگزار شد. با توجه به پیگیری‌های متعدد و مکرر علاقه‌مندانی که موفق به حضور در این کارگاه نشدند، مقرر شد نوبت‌های بعدی این کارگاه در روزهای غیرتعطیل و در محل دفتر انجمن حسابداران خبره ایران برگزار شود. اطلاعات تکمیلی در این ارتباط متعاقباً از طریق وبگاه انجمن (www.iica.ir) و کانال رسمی انجمن در تلگرام (t.me/iica_ir) منتشر خواهد شد.

فهرست مطالب کارگاه

مبانی مقاله‌نویسی

دستور خط فارسی

دستور زبان فارسی

ارکان اصلی انتقال پیام رسانه / تعریف مقاله / انواع مقاله / اهداف
مقاله‌نویسی / ویژگی‌های مقاله‌نویس خوب / ویژگی‌های مقاله خوب /
معجزه جملات کوتاه / مثلث طلایی نوشتن / منابع تحقیق / هفت گام
مقاله‌نویسی / عناصر تشکیل‌دهنده مقاله (ساختار مقاله) / ویژگی‌های
تیتربخوب / ویژگی‌های تیتربد / اخلاق مقاله‌نویسی / مروری بر نکات
مهم آیین نگارش و دستور زبان فارسی / معرفی منابع تکمیلی آیین
نگارش و دستور زبان فارسی

A top-down view of a wooden desk with various objects. In the center is a teal vintage typewriter with a sheet of paper in the carriage. To its left is a closed dark green book. To its right is an open, blank, cream-colored notebook. Below the typewriter is a large orange oval containing the title text. In the bottom left corner is a pinecone and a pair of black-rimmed glasses. In the bottom right corner is a small yellow box with the text 'COLOR S' visible.

مبانی مقاله‌نویسی

چهار رکن اصلی انتقال پیام در رسانه

تعریف مقاله

مقاله‌نویس با گردآوری داده‌های مربوط، و کنار هم گذاشتن آن‌ها به طور منظم، و تفسیر و تحلیل آنها از دیدگاه خود، با روشی مستدل و منطقی، آنها را به آگاهی تبدیل می‌کند.

تعریف مقاله

- * گردآوری داده‌های مربوط
- * ساختار منظم
- * تفسیر و تحلیل
- * از دیدگاه شخصی
- * با روشی مستدل و منطقی
- * آگاهی‌آفرینی

انواع مقاله

مقالات مطبوعاتی

- خبری
- غیر خبری

مقالات غیر علمی

- اجتماعی
- سیاسی
- فرهنگی
- اقتصادی

مقالات علمی

- پژوهشی (تحقیقی)
- ترویجی (تحلیلی)
- مروری (تحلیلی)
- گردآوری

انواع مقاله

مقاله نویسی

سایر

(موضوع این کارگاه)

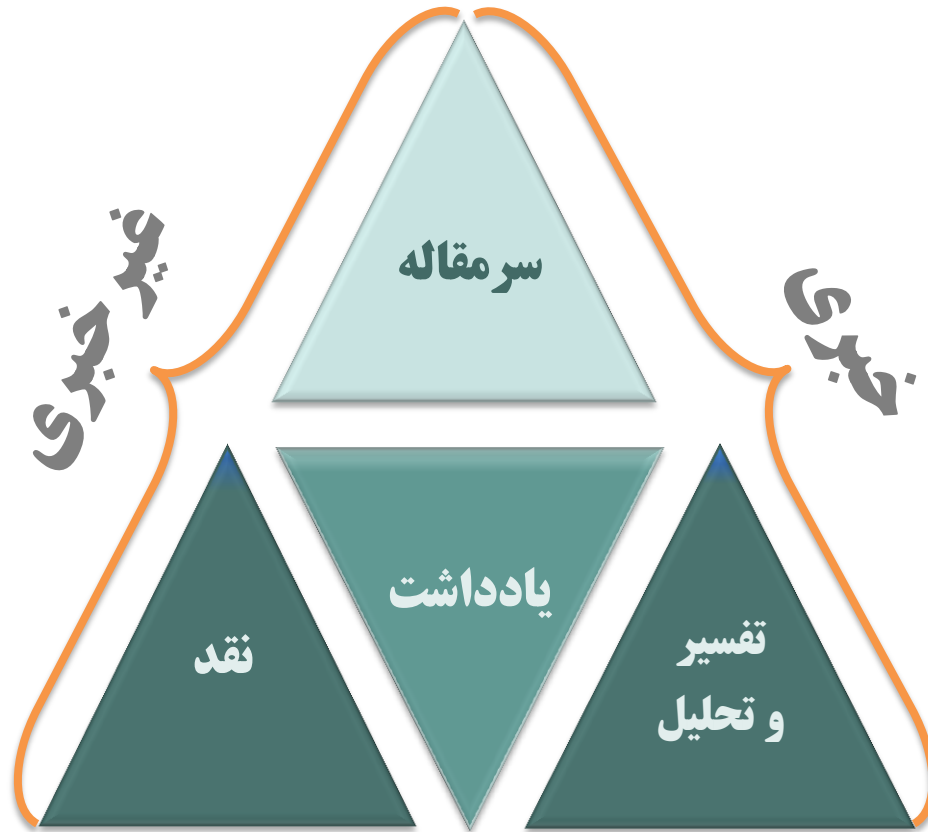
مقاله نویسی

علمی-پژوهشی

(گزارش یک پژوهش)

انواع مقاله

ویژگی‌های مقاله خوب

ساده‌نویسی
روان‌نویسی

درست‌نویسی
(املائی، دستور زبانی،
آیین نگارشی)

زیاد حرف ننویسیم
حرف زیادی ننویسیم

مؤثرنویسی
(خواندنی و جذاب)

یکپارچگی
درون‌مایه

پیوستگی
جملات و بندها

تازه بودن موضوع
یا شیوه پرداخت

پرهیز از شعارپردازی
و کلی‌گویی

جامع‌نگری
(دیدن همه جوانب)

مقاله‌نویسی باید:

• نوشته خوب زیاد بخواند

• حرفی برای گفتن داشته باشد

• بر موضوع مقاله مسلط باشد

• توانایی تجزیه و تحلیل موضوع را داشته باشد

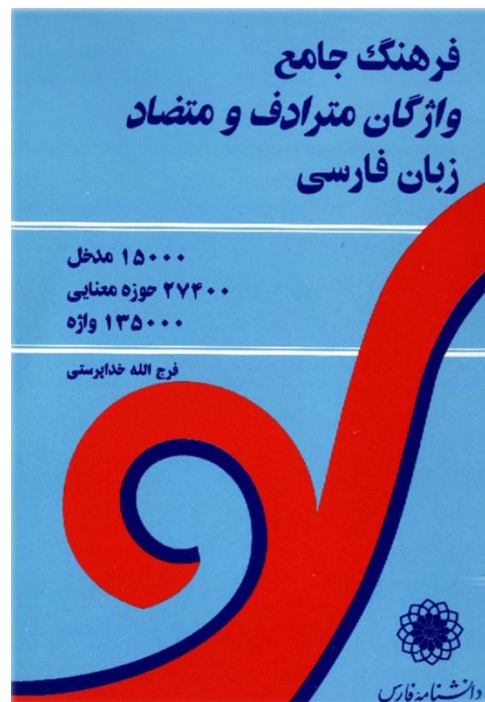
• مستدل و منطقی بنویسد

• بر فنون مؤثرنویسی مسلط باشد

مقاله نویسی باید:

• دایره واژگان خود را توسعه دهد

مقاله نویسی باید:

• دایره واژگان خود را توسعه دهد

هدیهٔ پرکاربرد «ویراستاران»

به تو... که می خواهی متنوع تر بنویسی.

وقتی متنی می نویسی، ذهنت برای پیدا کردن واژه های «مناسب» هی گیر می کند؟
تا حالا شده آرزو کرده باشی: کاش برای کلمه ای، چند تا «هم معنا» می دانستم تا ببینم کدامشان در این جمله بهتر می نشیند؟
چور دیگری می پرسم: برای واژه «اعتبار» چند مترادف می شناسی؟ می دانستی ۲۲ مترادف دارد، در ۷ حوزهٔ معنایی؟
برای «آرامش» چند هم معنا در ذهن داری؟ می توانی تعداد مترادفهایش را به ۲۰ برسانی؟
متضادهایش را می دانی؟ می دانستی «گرفتگی» ۱۵ گروه معنایی دارد، با ۲۶ مترادف؟
برای تقویت دایرهٔ واژگانی ات باید «پیوندهای بین واژگانی» بیابی یا بسازی. بارزترین پیوند بین واژگانی مترادف است و متضاد.

فرهنگ جامع واژگان مترادف و متضاد زبان فارسی

فرج الله خداپرستی، شیراز: دانشنامهٔ فارس، ۱۳۷۶.

این فرهنگ عظیم ۲۰,۰۰۰ مدخل دارد و ۲۹,۴۰۰ حوزهٔ معنایی و ۱۹۵,۰۰۰ واژه!

هدیه انجمن ویرایش و درست نویسی

مقاله نویسی باید:

• دایره واژگان خود را توسعه دهد

هدیه انجمن ویرایش و درست نویسی

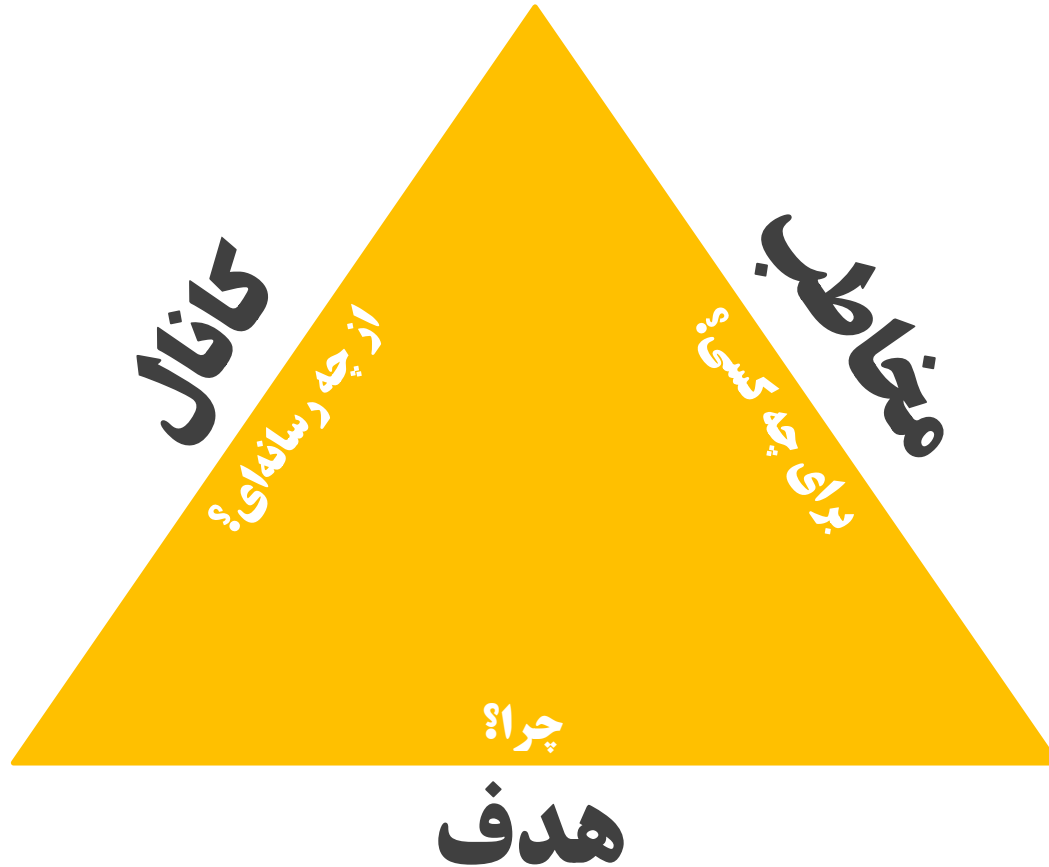
مقاله نویسی باید:

• دایره واژگان خود را توسعه دهد

1	A	B	C	D	E	F
فرج الله خدابهرستی، فرهنگ جامع واژگان مترادف و متضاد زبان فارسی، شیراز: دانشنامه فارس، ۱۳۷۶. آماده سازی و تبدیل به سند اکسل: سیدحمید حیدری تاتی، سرویستار مؤسسه «ویراستاران»، virastaran.net						
2	سرواژه	گروه معنایی ۱	گروه معنایی ۲	گروه معنایی ۳	گروه معنایی ۴	
19905	یقہ	چیپ، گریبان، یخه	اطلاع، اطمینان، اعتقاد، ايقان، باور، بصيرت	بی شیهه، بی گمان، حتمی، قطع، مسلم		
19906	یقین	البته، بالطبع، بدرستی، براساسی، بی تردید، بی شیهه، بی گمان، قطعاً، محققاً، مسلماً، مطمئناً				
19907	یقیناً	حتمی، قطعی، محقق، مسلم	اعتقادی، باوری			
19908	یقینی	تنها، فرد، مفرد، منفرد، واحد، وحید، یگانه	بی مانند، بی نظیر، بی همتا، یک دانه، یک عدد			
19909	یکتا	حقیق، خدابهرست، موجد، پت پهرست				
19910	یکتا پهرست	سه یک				
19911	یک تلت	روی هم رفته، کلاً مجموعاً، یک کاسه				
19912	یکجا	یک چپته، یکراهه، یکسویه، یک طرفه، چند جانبه				
19913	یکجانبه	هم آهنگ، هم رس، یک سو				
19914	یک جهت	بی ریا، صمیمی، متفق، متفق القول، مخلص				
19915	یکدل					

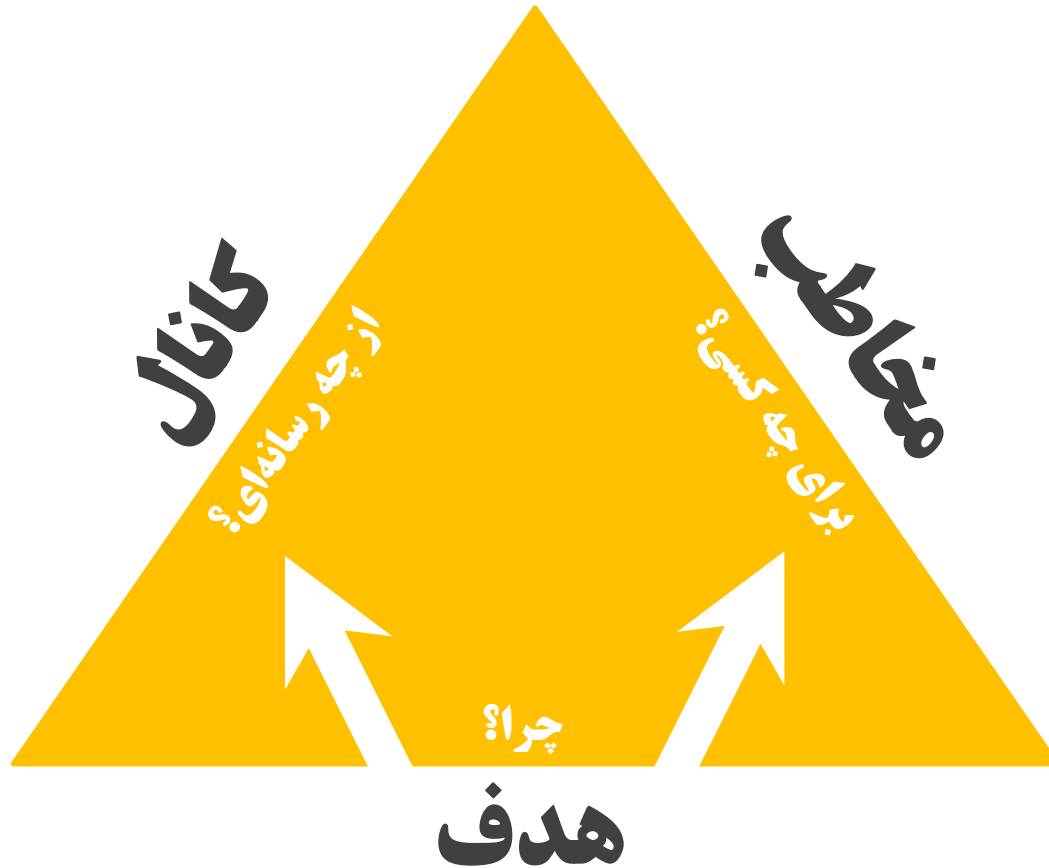
هدیه انجمن ویرایش و درست نویسی

مثلث طلایی نوشتن

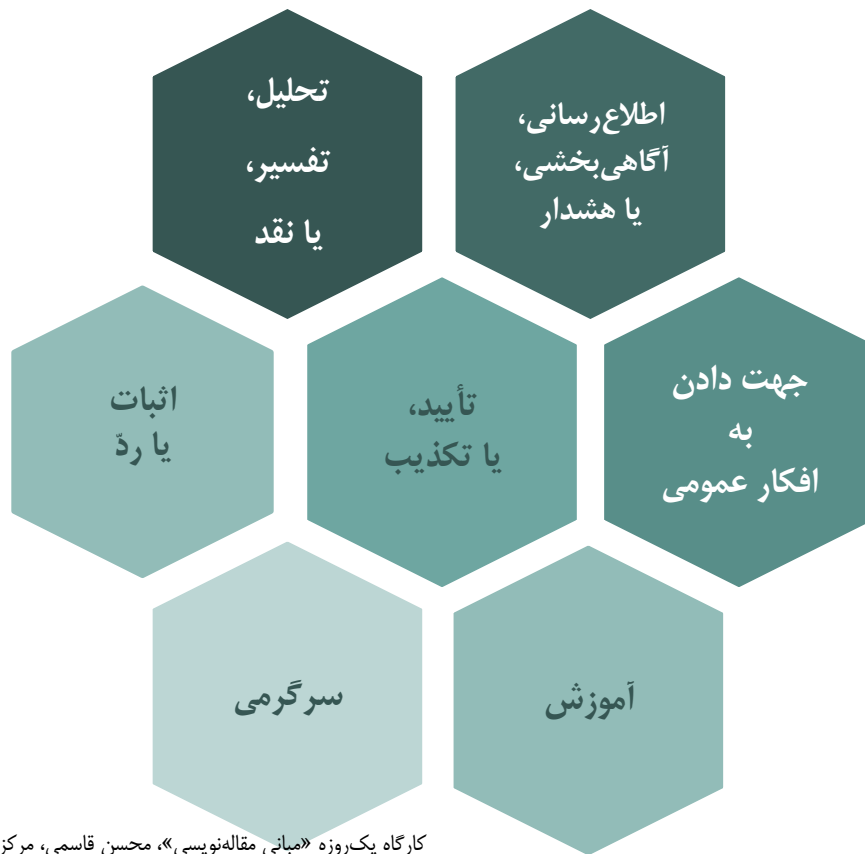

مثلث طلایی نوشتن

اهداف مقاله‌نویسی

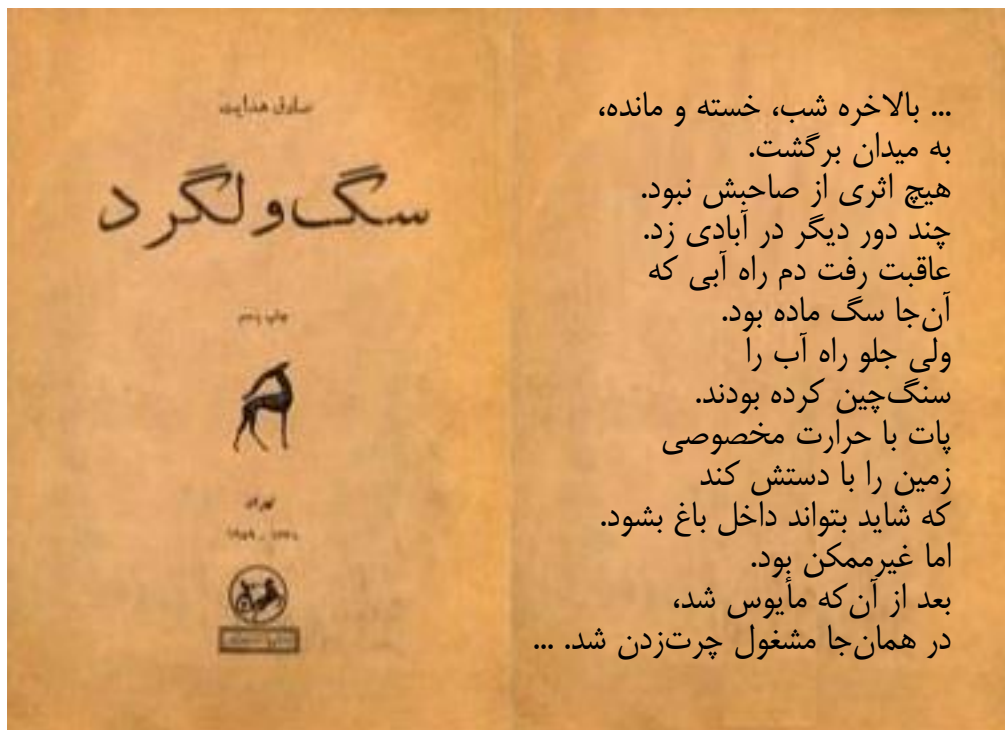
اجزای درونی مثلث طلایی نوشتن: فنون مؤثر نویسی

معجزه جملات کوتاه

... بالاخره شب، خسته و مانده،
به میدان برگشت.
هیچ اثری از صاحبش نبود.
چند دور دیگر در آبادی زد.
عاقبت رفت دم راه آبی که
آن جا سگ ماده بود.
ولی جلو راه آب را
سنگ چین کرده بودند.
پات با حرارت مخصوصی
زمین را با دستش کند
که شاید بتواند داخل باغ بشود.
اما غیرممکن بود.
بعد از آن که مأیوس شد،
در همان جا مشغول چرت زدن شد. ...

از داستان کوتاه
سه قطره خون
____ صادق هدایت

... امروز که خانه خلوت بود،
آمدم همان جایی که
گره هر شب می‌نشیند
و فریاد می‌زند،
نشانه رفتم.
چون از برق چشم‌هایش در تاریکی می‌دانستم
که کجا می‌نشیند.
تیر که خالی شد
صدای ناله گره را شنیدم
و **سه قطره خون** از آن بالا چکید.
تو که به چشم خودت دیدی،
تو که شاهد من هستی؟ ...

منابع گردآوری آمار و اطلاعات

هفت گام مقاله‌نویسی

گام اول:
یافتن
موضوع

گام دوم:
داشتن حرفی
برای گفتن

گام سوم:
اندیشیدن
پیش از
نوشتن

گام چهارم:
تحقیق درباره
موضوع

گام پنجم:
ماکت‌نویسی
(خالی کردن
مصالح
نوشتن)

گام ششم:
ساختاربندی
(معماری مقاله)

گام هفتم:
خودویراستاری
(تندیسگری)

عنوان (تیتر)

مقدمه (لید / آغاز)

بدنه

پایان بندی (نتیجه گیری)

عناصر
تشکیل دهنده
مقاله

خواننده را جذب کند

خواننده را کنجکاو کند

ایده‌ای از مقاله را هنرمندانه بازتاب دهد

موضوع مقاله را نشان بدهد

ضرب آهنگ داشته باشد

تازه باشد

بروز باشد

دقیق باشد

روشن باشد

درست باشد

ویژگی‌های تیتربخوب

ناروشن

بی رمق

ایهام افراطی

کلیشه‌ای

گمراه کننده

قدیمی

نادرست

بی ربط

ویژگی‌های تیتربد

دستور خط فارسی

مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی

فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

دستور خط فارسی / مصوّب فرهنگستان زبان و ادب فارسی. - تهران: فرهنگستان
زبان و ادب فارسی (نشر آثار)، ۱۳۸۱، چاپ دوم ۱۳۸۳، چاپ سوم و چهارم
۱۳۸۴، چاپ پنجم و ششم ۱۳۸۵، چاپ هفتم ۱۳۸۶، چاپ هشتم ۱۳۸۸، چاپ
نهم ۱۳۸۹، چاپ دهم ۱۳۹۰، چاپ یازدهم ۱۳۹۱، چاپ دوازدهم و سیزدهم
۱۳۹۴، ۵۸ ص.

- (فرهنگستان زبان و ادب فارسی؛ ۱۶)

شابک: ۳-۱۳-۴۵۳۱-۹۶۴ ISBN: ۳-۱۳-۷۵۳۱-۹۶۴

۱. خط فارسی. ۲. خط فارسی -- تغییر. ۳. فارسی -- املاء.

۱/۷ فا ۴

۵ د ۴ ف / ۲۷۲۱ PIR

۱۱۳۵۴ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

منبع:

www.Persianacademy.ir

فرهنگ املائی خطّ فارسی

براساسِ

دستور خطّ فارسی

مصوّب فرهنگستان زبان و ادب فارسی

دکتر علی‌اشرف صادقی

زهرا زندی مقدم

فرهنگ املائی خطّ فارسی براساس دستور خطّ فارسی

مصوّب فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(ویراست جدید)

دکتر علی‌اشرف صادقی و زهرا زندی مقدم

چاپ هفتم: ۱۳۹۴

شمار: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: کاوا

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

ISBN: 964-7531-49-4

شابک: ۹۶۴-۷۵۳۱-۴۹-۴

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقّانی، بعد از ایستگاه مترو،

مجموعه فرهنگستان‌ها، فرهنگستان زبان و ادب فارسی

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۳۹۴

تلفن: ۶۸-۸۸۶۴۲۳۳۹ (۰۲۱)؛ دورنگار: ۸۸۶۴۲۵۰۰ (۰۲۱)

وبگاه: www.persianacademy.ir

حق هرگونه چاپ و تکثیر و نشر مکتوب و الکترونیکی برای

فرهنگستان زبان و ادب فارسی محفوظ است.

کتابخانه فرهنگی کاشان

کتابخانه

تهران، خ شهید بهشتی
خ احمد قصیر (بخارست)، نبش خ سوم، ش ۸
تلفن: ۸۸۷۱۰۵۶۵ (۰۲۱)
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۳۹۴
ساعت کار: ۸-۲۰

منبع:

ادبیات

مرکز نشر دانشگاهی
۵۵۹

دانشگاه تهران

مرکز نشر دانشگاهی

غلط ننویسم (فرهنگ دشواریهای زبان فارسی)

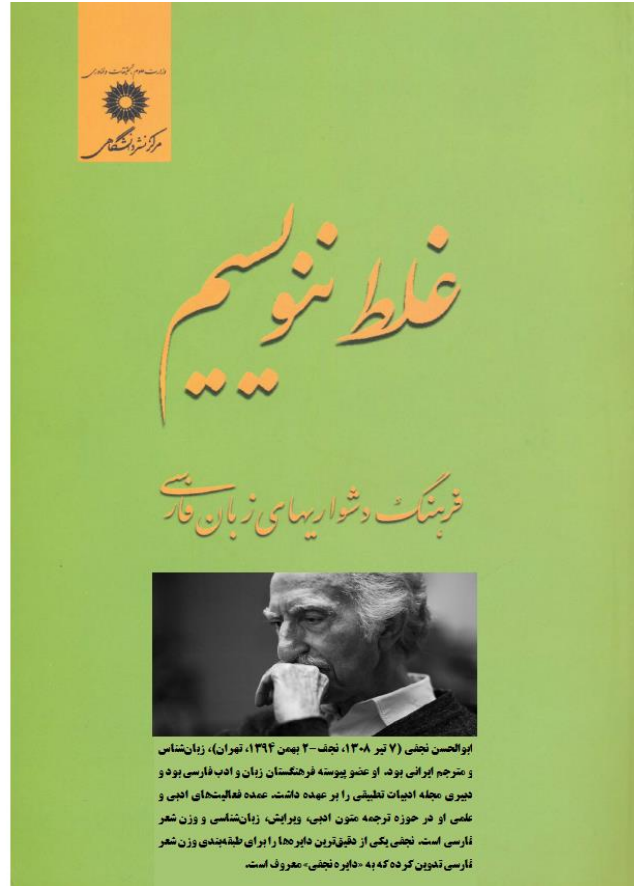
تألیف ابوالحسن نجفی

مرکز نشر دانشگاهی
چاپ اول ۱۳۶۶
چاپ سوم ۱۳۷۰ (با تجدید نظر)
چاپ هفدهم ۱۳۹۱
تعداد ۵۰۰۰
حروفچینی: لایوترون مرکز نشر دانشگاهی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: توس
۱۰۰۰۰ تومان

نشانی فروشگاه مرکزی: خیابان انقلاب، رویه روی سینما سپیده، پاساژ خیبری، تلفن: ۶۶۴۰۸۸۹۱، ۶۶۴۱۰۶۸۶

حق چاپ برای مرکز نشر دانشگاهی محفوظ است
فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

نجفی، ابوالحسن، ۱۳۰۷ -
غلط ننویسم: فرهنگ دشواریهای زبان فارسی / ابوالحسن نجفی. - [ویراست؟] - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۱.
د، ۲۶۶ ص. - (مرکز نشر دانشگاهی: ۵۵۹)
فهرست نویسی براساس اطلاعات فی.
کتابنامه: ص ۳۳۱-۳۳۲.
چاپ هفدهم: ۱۳۹۱.
۱. فارسی - اصطلاحات و واژه ها. الف. مرکز نشر دانشگاهی. ب. عنوان.
PIR ۲۸۷۳/۵۳۷
۲۸۸/۱
۱۳۷۱
کتابخانه ملی ایران
ISBN 978-964-01-0559-7
۱۳۷۳/۷۳-۷۱

قواعد کلی دستور خط فارسی

ضرورت به کارگیری نیم فاصله

- ۱ • حفظ چهره خط
- ۲ • حفظ استقلال خط
- ۳ • تطابق مکتوب و ملفوظ
- ۴ • فراگیر بودن قاعده
- ۵ • سهولت نوشتن و خواندن
- ۶ • سهولت آموزش قواعد
- ۷ • فاصله گذاری و مرزبندی کلمات

قواعد کلی دستور خط فارسی

ضرورت به کارگیری نیم فاصله

Ctrl+Shift+2

یا

Ctrl+Shift+3

توضیح مهم:

با توجه به اختلاف دیدگاه‌هایی که درباره دستور خط فارسی بین صاحب‌نظران زبان و ادبیات فارسی وجود دارد، در این کارگاه «دستور خط فارسی»، مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی، چاپ چهاردهم، ۱۳۹۴، مبنا قرار داده شده است. از این رو، عدم رعایت بسیاری از مواردی که در اسلایدهای پس از این ذکر شده است لزوماً به معنی غلط بودن نیست؛ بلکه به جهت یک‌شکل شدن خط فارسی در نوشته‌های مختلف، توصیه می‌شود از دستور خط فارسی مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی پیروی شود.

ویژگی‌های خط فارسی

موارد الزام به کارگیری نشانه‌ها

در بعضی موارد، به کار نگرفتن نشانه مصوّت‌ها در خط باعث ابهام یا اشتباه می‌شود، به‌ویژه در مواردی مثل اَعلام و کلماتِ دخیلِ فرنگی و لغاتِ مهجور که تلفظ صحیح آنها برای عامه خوانندگان روشن نیست. در چنین مواردی صورت نوشتاری حتماً باید بسیار روشن و خوانا و با حرکت‌گذاری باشد. مانند:

• Kenneth: کِنِت

• Beckett: بَکِت

• Sartre: سارْتِرْ

کلمات فرنگی

• سیر / سِیر

• دیر / دِیر

• عبید / عُبید

کلمات مهجور

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس
از خود نوشته می‌شوند.

استثناء:
ندارد

ای
همین
همان
هیچ

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس
از خود نوشته می‌شوند.

این
آن

استثناء:

آنچه، آنکه، اینکه،
اینجا، آنجا، وانگهی

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس
از خود نوشته می‌شوند.

چه

استثناء:

چرا، چگونه، چقدر،
چطور، چسان

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشنوندها، و پسوندها

همیشه به کلمه پیش از
خود می‌چسبد.

چه

استثناء:
ندارد

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پیش
از خود نوشته می‌شوند.

که

استثناء:
بلکه، آنکه، اینکه

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هرگاه (بای زینت، نون نفی،
میم نهی) پیش از فعل یا
مصدری بیایند که با «اُ» یا «اُ»
آغاز می‌شود؛ «اُ» یا «اُ»
حذف می‌شود.

مانند: بینداز، نیفتاد، میفکن.

بَن م
اُ اُ

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمهٔ پس از
خود نوشته می‌شود؛ مگر
آنکه کلمه بسیط‌گونه باشد.
یعنی معنای آن دقیقاً مرکب
از معانی اجزای آن نباشد.
مانند: بیهوده، بیخود، بیراه،
بیچاره، بینوا، بیجا

بی

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس
از خود نوشته می‌شوند.

استثناء:
ندارد

می
همی

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

تر
ترین

استثناء:

بهتر، مهتر، کهتر، بیشتر،
کمتر (و همه اینها با ترین)

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پیش
از خود نوشته می‌شوند.

را

استثناء:

چرا؟ به معنی «برای چه؟»
و به معنی «آری» (در پاسخ به پرسش منفی)

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

به

استثناء:

(۱) وقتی پیش از فعل یا مصدر بیاید.
مانند: بگفتم، بگفتن، بروم

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

به

استثناء:

(۲) بدین، بدان، بدو، بدیشان

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

به

استثناء:

۳) هر گاه صفت بسازد. مانند: بروز،
بهنگام، بخرد، بنام، بهنجار، بشکوه

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

به

استثناء:

(۴) در آغاز بعضی ترکیب‌های عربی.
مانند: بعینه، بنفسه، برأی العین،
بشخصه، مابازاء، بذاته

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

هم

استثناء:

(۱) کلمه تک‌هجایی باشد. مانند: همدرس،
همسنگ، همکار، همراه

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

هم

استثناء:

۲) کلمه بسیط‌گونه باشد. مانند: همشهری،
همشیره، همدیگر، همسایه، همین، همان،
همچنین، همچنان

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

هم

استثناء در استثناء:

(۱) اگر پیوسته‌نویسی موجب دشوارخوانی
شود؛ جدانویسی مرجح است. مانند:
هم‌صنف، هم‌صوت، هم‌تیم

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

همیشه جدا از کلمه پس از
خود نوشته می‌شوند.

هم

استثناء در استثناء:

۲) اگر کلمه با «ا» و «م» آغاز شود هم جدا
نوشته می‌شود. مانند: هم‌اسم، هم‌مرز،
هم‌مسلك

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

(۱) وقتی پس از کلمه نامأنوس بیگانه بیاید.
مانند: مرکانتیلیست‌ها

درست نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

۲) وقتی بخواهیم اصل کلمه را برجسته
(مؤکد) کنیم

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

۳) پس از کلمات بیش از سه دندانه. مانند:
پیش‌بینی‌ها، حساسیت‌ها

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

۴) پس از «ط» و «ظ». مانند: استنباط‌ها،
تلفّظ‌ها

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

(۵) پس از اسامی خاص. مانند: فردوسی‌ها،
مولوی‌ها، هدایت‌ها

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

۶) پس از «ه» غیر ملفوظ. مانند: میوه‌ها،
خانه‌ها

درست‌نویسی بعضی واژه‌ها، پیشوندها، و پسوندها

هم جدا و هم پیوسته به کلمه پس از
خود درست است. به استثناء موارد
زیر که جدانویسی الزامی می‌شود.

ها

استثناء:

۷) پس از «ه» ملفوظ که حرف پیش از آن
حرف متصل باشد. مانند: سفیه‌ها، فقیه‌ها،
پیه‌ها، به‌ها

مجموعهٔ ام، ای، است، ...

ضمایر ملکی و مفعولی

یای نکره و مصدری و نسبی

کسرهٔ اضافه

نشانهٔ همزه

واژه‌ها و ترکیبات و عبارات مأخوذ از عربی

تتوین، تشدید، حرکت‌گذاری هجای میانی «- وو -»

پیوسته‌نویسی و یا جدانویسی

واژه‌هایی با چند صورت املائی

A top-down view of a wooden desk with various objects. In the center is a teal vintage typewriter. To its left is a closed dark green book. To its right is an open, blank, cream-colored notebook. Below the typewriter is a large orange oval containing the title text. In the bottom left corner is a pinecone and a pair of black-rimmed glasses. In the bottom right corner is a small orange box labeled 'COLOR S'.

دستور زبان فارسی

مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) وابسته به انجمن حسابداران خبره ایران

COLOR S

دستور زبان فارسی

دستور زبان فارسی

جمله

۱. تعریف صوری و معنایی جمله
۲. انواع جمله
  ۱. ۲. از نظر صوری
  ۱. ۱. ۲. جمله مستقل و نامستقل
  ۲. ۱. ۲. جمله ساده و مرکب
  ۲. ۲. از نظر معنایی
  ۱. ۲. ۲. جمله خبری و انشایی
  ۲. ۱. ۲. ۲. انواع جمله انشایی
  - (امری، پرسشی و عاطفی)
  ۳. ساختمان جمله
    ۱. ۳. معیارهای تشخیص گروه اسمی و فعلی
    - (جانشینی و جابه‌جایی)
    ۲. ۳. نهاد

۳. ۲. ۱. ساختمان نهاد
۳. ۲. ۲. نهاد جدا
۳. ۲. ۳. نهاد پیوسته
۳. ۲. ۴. مطابقت نهاد جدا و پیوسته
۳. ۳. گزاره
۳. ۳. ۱. ساختمان گزاره
۴. ساختار جملات فارسی
۴. ۱. انواع جمله‌های ساده
- (دو جزئی، سه جزئی، چهارجزئی، پنج جزئی)
۴. ۲. جمله‌های مرکب
۴. ۳. انواع پیوند: وابسته‌ساز و همپایه‌ساز
۴. ۴. انواع جمله مرکب: همپایه و ناهمپایه
۴. ۵. انواع جمله پیرو

دستور زبان فارسی

فعل

۱. تعریف صوری و معنایی فعل

۲. ساختمان فعل

۲. ۱. اجزای اجباری

۲. ۲. اجزای اختیاری

۳. ویژگی‌های فعل

۳. ۱. شخص

۳. ۲. شمار

۳. ۳. زمان (ماضی ساده / ماضی استمراری / ما

ضی نقلی / ماضی نقلی استمراری / ماضی بعید /

ماضی بعید نقلی / ماضی التزامی / ماضی مستمر /

ماضی مستمر نقلی) (مضارع اخباری / مضارع ال

تزامی / مضارع مستمر) (آینده

۳. ۴. وجه

۳. ۵. نمود

۳. ۶. گذر

۳. ۷. معلوم و مجهول

۴. ظرفیت فعل و انواع فعل از نظر وابسته‌پذیری

(ربطی / گذرا و ناگذر / دوگانه / سببی)

۵. انواع فعل از نظر ساختمان (بسیط / پیشوندی /

مرکب)

۵. ۱. بررسی ملاک‌های تشخیص فعل مرکب

۶. انواع فعل از نظر کاربرد (تام / کمکی / ناقص /

وجهی)

دستور زبان فارسی

اسم

۱. تعریف اسم و ساختار گروه اسمی

۲. ویژگی‌های اسم:

۱. شمار

۲. شناس و ناشناس و اسم جنس

۲. خاص و عام

۲. وابسته‌های اسم

۲. ۴. ۱. پیشین (صفت اشاره/ عددهای اصلی/ ع

ددهای ترتیبی/ صفت عالی/ صفت مبهم/ صفت

پرسشی/ صفت تعجبی/ لقب و شاخص/ صفت ب

یانی)

۲. ۴. ۲. پسین (صفت بیانی/ مضاف‌الیه/ بدل/ گ

روه حرف‌اضافه‌ای/ بند)

۳. ضمیر و انواع آن (شخصی/ مشترک/ اشاره)

۴. نقش‌های گروه اسمی (نهاد/ مفعول/ متمم/ م

سند/ تمیز/ بدل/ منادا)

۵. نقش‌های ضمیر

۶. انواع اسم از نظر ساختمان (ساده/ مشتق/ مرک

ب/ مشتق مرکب)

دستور زبان فارسی

صفت

۱. صفت و ویژگی‌های آن

۲. وابسته‌های صفت

۱. ۲. پیشین (قید / صفت)

۲. ۲. پسین (متمم صفت / صفت صفت)

۳. نقش‌های گروه صفتی (مسند / تمیز / اسم /

قید)

۴. انواع صفت از نظر ساختمان (ساده / مشتق /

مرکب / مشتق مرکب)

حرف اضافه

۱. حرف اضافه و انواع آن (بسیط و مرکب)

۲. درباره «را»

۳. نقش‌های گروه حرف‌اضافه‌ای (قید / مفعول /

مسند / وابسته پیشین گروه اسمی / متمم صفت و

قید)

قید

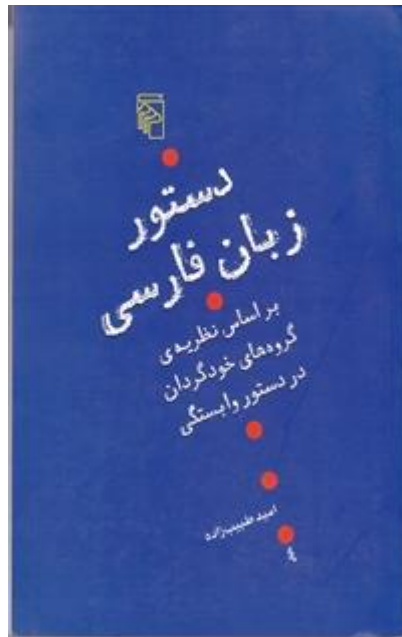
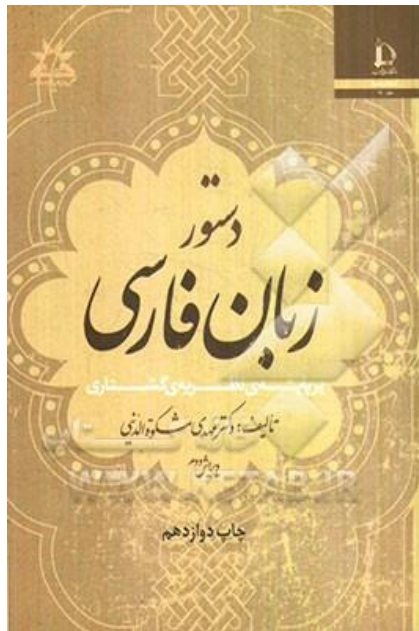
۱. تعریف قید و نقش گروه‌های قیدی

۲. انواع قید (از نظر ساخت و از نظر نوع

مقیدسازی)

منبع:

منبع:

شاملو، احمد، ۱۳۰۳-۱۳۳۹.
نام‌ها و نشانه‌ها در دستور زبان فارسی / احمد شاملو. - تهران: مروارید، ۱۳۸۵.
ISBN 978-964-8838-34-3
فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
۱. شعر فارسی - دستور. آلفه. عنوان.
آن ۲ش / PIR ۲۶۸۸ / ۳۵۵
کتابخانه ملی ایران
۳۳۱۴-۸۵ م

انتشارات مروارید

انتشارات مروارید: تهران، خیابان انقلاب، رویه‌روی دانشگاه تهران. پلاک ۱۱۸۸
تلفن: ۶۶۳۰۰۸۶۶-۶۶۳۱۴۰۴۶-۶۶۳۸۴۰۲۷-۶۶۳۸۴۶۱۲ / ص. پد ۱۶۵۴-۱۳۱۳۵
morvarid_pub@yahoo.com
www.iketab.com

نام‌ها و نشانه‌ها در دستور زبان فارسی

احمد شاملو

چاپ سوم ۱۳۸۹

حروفنگاری و صفحه‌آرایی: علم روز

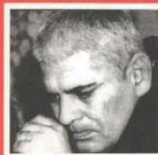
چاپخانه: گیتا

تیراژ ۱۶۵۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۲۸-۳۳-۳ ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۲۸-۳۳-۳

۳۷۰۰۰ ریال

نام‌ها و نشانه‌ها در دستور زبان فارسی

نشانده

احمد شاملو

منبع:

سرشناسه:	بصیریان، حمید، ۱۳۲۵.
عنوان و نام پدیدآور:	دستور زبان فارسی/ حمید بصیریان؛ [تهیه‌کننده] پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی (ع).
مشخصات نشر:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع).
مشخصات ظاهری:	۲۳۳ص.
شابک:	978-964-195-236-7
وضعیت فهرست‌نویسی:	فینا
موضوع:	فارسی - دستور - راهنمای آموزشی (عالی).
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی (ع) العالمية، معاونت آموزش.
شناسه افزوده:	مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع).
زده‌بندی کنگره:	۵۱۳۹۰ د ۶ / PIR ۲۶۹۵
زده‌بندی دیویی:	۵۴۴ / ۰۷۶
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۲۱۱۵۷۵۶

دستور زبان فارسی

تألیف: حمید بصیریان

چاپ اول: ۱۳۹۰ش / ۱۴۳۳ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع)

چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۳۶۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۲۰۰۰

مراکز فروش:

● قم، چهارراه شهدا، خیابان حجتیه، فروشگاه مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع):

تلفکس: ۰۲۵۱۷۷۳۰۵۱۷

● قم، بلوار محمد امین، سه‌راه سالاریه، فروشگاه مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع):

تلفن: ۰۲۵۱۲۱۳۳۱۰۶ فکس: ۰۲۵۱۲۱۳۳۱۴۶

حمید بصیریان

خانه > ادبیات > نگارش

Mohsen Ghasemi

صفحه اصلی

ادبیات

ادبیات پارسی

ادبیات جهان

نگارش

شعر پارسی

شعر خارجی

طنز

فرهنگ لغت

زندگی نامه و خاطرات

سفرنامه

ادبیات نمایشی

نقد و بررسی

داستان و رمان

روانشناسی

دانلود کتاب دستور زبان فارسی

از: حمید بصیریان

ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی

دسته: نگارش

تعداد صفحات: ۲۲۳

زبان: فارسی

فرمت: PDF

سایز: ۱.۶۷ مگابایت

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰

شابک: 978-964-195-236-7

راهنمای مطالعه کتاب‌ها

برای مطالعه کتاب‌ها، لازم است اپلیکیشن کتابراه را در موبایل، تبلت یا رایانه خود نصب کنید.

چاپ ۱۳۹۰: ۳۶۰۰ تومان

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

مطالعه کتاب

اشتراک گذاری

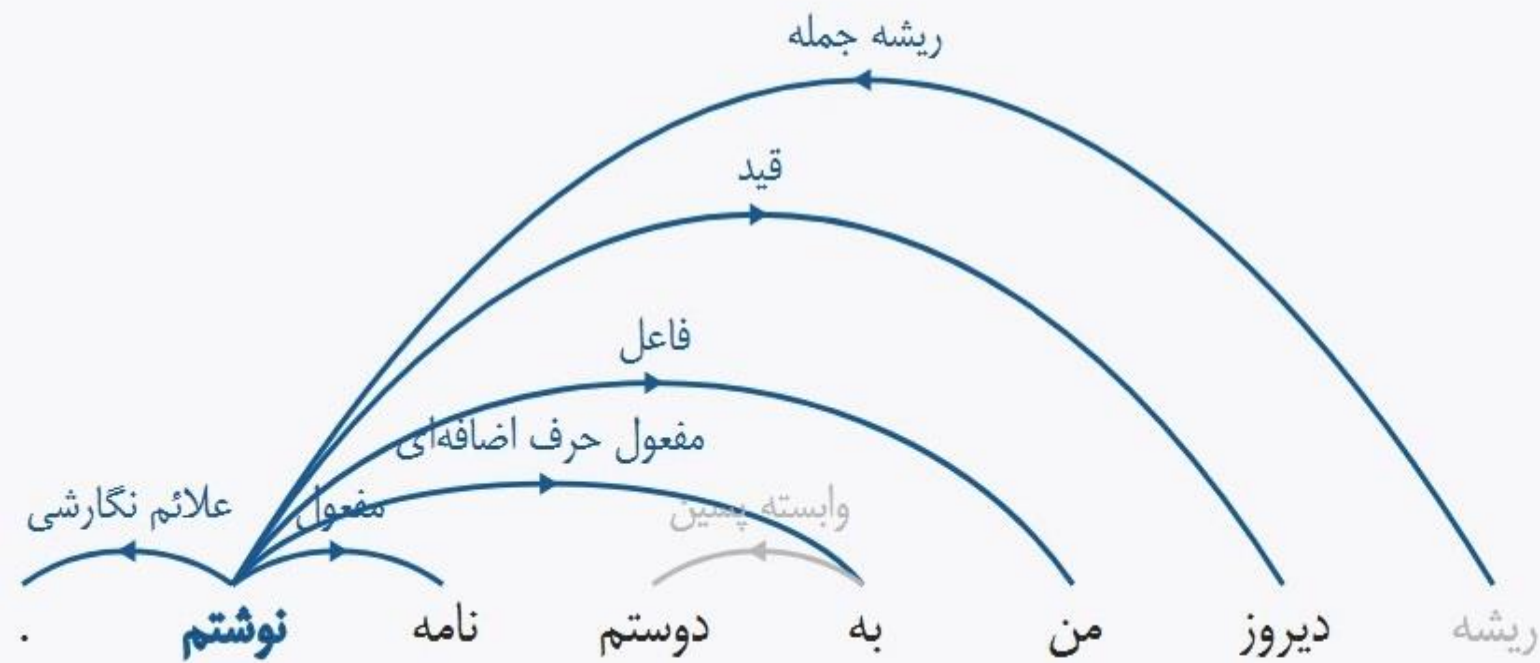
۱ رای ★★★★★

دیروز من به دوستم نامه نوشتم.

×

A vertical composition featuring a dark green book, a pine cone, and a pair of black-rimmed glasses resting on a rustic wooden surface. The book is positioned in the upper left, the pine cone is in the center, and the glasses are in the lower right. The wood grain is prominent and runs vertically.

<http://saniehpress.ir>

تیترنویسے دروب

دکتر مجید رضاییان

شیوہ های مقاله نویسی

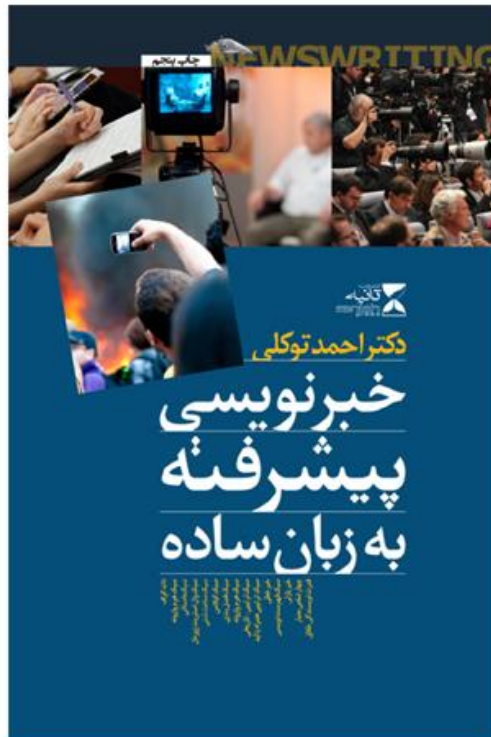
سرمقاله، یادداشت، نقد، تحلیل و تفسیر
(مثلث طلایی نوشتن)

دکتر احمد توکلی

مقاله خبری تفسیر یادداشت
نقد و تفسیر مقاله
مقاله تفسیر و تحلیل
دو مشخصه یک مقاله خوب
یادداشت هفت قدم مقاله نویسی
انواع مقاله مطبوعاتی
یادداشت نقد مطبوعاتی
مثلث طلایی نویسن
تیترنویسی
یادداشت
تفسیر و تحلیل
سرمقاله
عشق نویسندگی
انواع مقاله مط
مقاله خوب
تفسیر
شخصا
یادداشت
تیترنویس
تحلیل
نقد
نقد
نقد

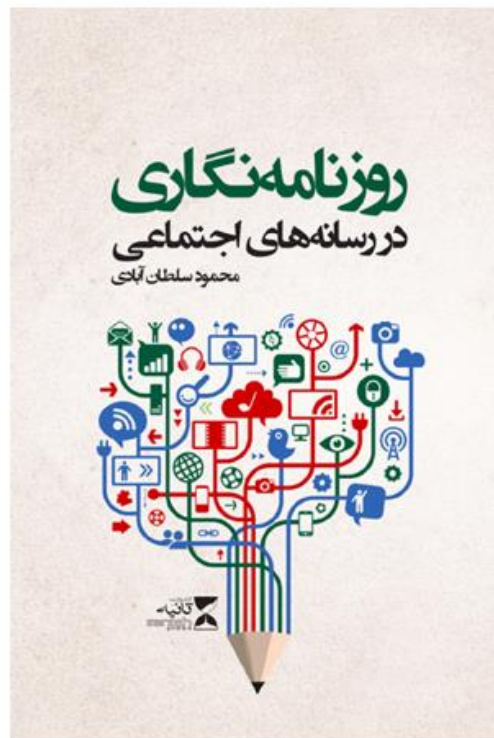

<http://saniehpress.ir>

<http://saniehpress.ir>

انتشارات ثانیہ

صفحه اصلی

کتابخانه ثانیہ

موضوعات

وبلاگ

تجدید چاپ

حساب کاربری

تماس با ما

<http://saniehpress.ir>

روزنامه نگاری آنلاین

روزنامه نگاری چند رسانه ای

روزنامه نگاری شبکه ای

روزنامه نگاری جایگزین

روزنامه نگاری ویکی

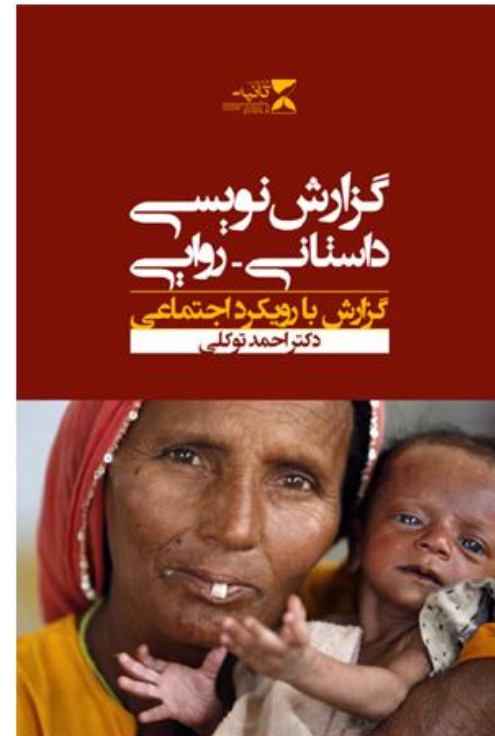
روزنامه نگاری شهروندی

روزنامه نگاری موبایلی

<http://saniehpress.ir>

<http://saniehpress.ir>

خرید آنلاین از وبگاه ویراستاران:
<http://virastaran.net>

محسن قاسمی

کانال تلگرام / اینستاگرام

@mohsen_ghasemee

ایمیل:

mohsen_ghasemee@yahoo.com

دبیرکل انجمن حسابداران خبره ایران
مدیر اجرایی و عضو هیئت تحریریه مجله حسابدار
ماهنامه انجمن حسابداران خبره ایران

مرکز آموزش حسابداران خبره (PACT) وابسته به انجمن حسابداران خبره ایران